

JAARPLAN JOB 2021-2022

Kansengelijkheid:

Het valt ons op dat de meeste problemen die op het mbo spelen direct of indirect te maken hebben met kansengelijkheid. Omdat dit een erg brede term is hebben we ervoor gekozen ons jaarplan op te delen in 3 subthema's; diversiteit en inclusie, passend en toegankelijk onderwijs en onderwijskwaliteit.

inhoud

3

VOORWOORD

4

HET BESTUUR

9

ESSENTIE JOB

10

**DIVERSITEIT EN
INCLUSIE**

14

**PASSEND EN
TOEGANKELIJK
ONDERWIJS**

21

**ONDERWIJS-
KWALITEIT**

**Jongeren Organisatie
Beroepsonderwijs (JOB)**

Drieharingstraat 6, 3511 BJ Utrecht
www.jobmbo.nl
info@jobmbo.nl

VOORWOORD

Sinds 1999 zet Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) zich in om de problemen waar mbo-studenten tegenaan lopen in kaart te brengen en aan te pakken. Vijf mbo studenten vormen een bestuur die alle mbo studenten vertegenwoordigen in Nederland, met als directe achterban alle studentenraden. Mbo'ers weten het beste wat er speelt in het mbo. Deze vertegenwoordiging is een unieke, maar ook effectieve kans voor een beter middelbaar beroepsonderwijs in Nederland.

Op het moment van schrijven is het nieuwe bestuur het leefgebied van JOB aan het ontdekken. De bekleding van een positie als deze is nieuw voor ons allen, toch staan wij klaar om een gat in de lucht te springen. De startblokken van dit nieuwe bestuur bevinden zich in een tijd waar het praktijkonderwijs aan het stoeien is met de preventieve maatregelen van het kabinet. Dit tegen het roemrijke besmettelijke coronavirus. Echter geven zulke struikelstenen aan dat de visie van JOB nooit mag ontbreken. Het perspectief van de mbo student is kostbaar in beleidsvorming dat gaat over de mbo student. Het ontbreken van dit perspectief is het ontbreken van onmisbare details.

Een belangrijk ingrediënt voor goed onderwijs is dat iedere student dezelfde kansen krijgt om zich te ontwikkelen tot een individu die klaar is voor de arbeidsmarkt. Daarvoor moet het onderwijs divers en inclusief zijn, passend en toegankelijk en natuurlijk van hoge kwaliteit. Deze ingrediënten zullen wij dan ook gieten in ons jaarplan. Deze thema's kunnen zich ontvouwen tot belangrijke kwesties die wij onder de loep willen nemen. Denk daarbij aan stigma's die aan het mbo kleven, gelijke kansen op het gebied van stage en schoolkosten, maar ook op het gebied van kunnen meepraten over wat er op school goed gaat of juist minder goed.

Het zou ons bijna ontglippen, maar de tijd die wij hebben is bescheiden. Toch zullen wij de tijd die ons gegeven is met al het vermogen dat wij hebben benutten. Geen virus is besmettelijker dan ons enthousiasme.

Quin Blokzijl
Voorzitter Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs

QUIN BLOKZIJL

IS DE VOORZITTER BIJ JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ STUDEERT MEDIA & REDACTIE AAN HET ROC VAN AMSTERDAM.

PORTEFEUILLES

**BESTUURLIJK OVERLEG
ACTUALITEIT & MEDIA
COMMUNICATIE
ONDERWIJS VERNIEUWING
CULTUUR**

MARNIX ACHTERREEKTE

IS DE VICEVOORZITTER BIJ JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ STUDEERT FACILITAIR LEIDINGGEVENDE BIJ LANDSTEDE MBO IN ZWOLLE.

PORTEFEUILLES

POLITIEKE LOBBY
JOB-MONITOR
JOB-PROJECTEN
MEDEZEGGENSCHAP

SAMIA BOUKHIZZOU

IS ALGEMEEN BESTUURLID BIJ JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. ZIJ DOET DE OPLEIDING ONDERWIJSASSISTENTE OP HET ROC MONDRIAAN.

PORTEFEUILLES

**PASSEND EN TOEGANKELIJK ONDERWIJS
DOORSTROOM EN AANSLUITING
STAGE**

ANNIEK WESTERHOF

**IS DE SECRETARIS BIJ JONGEREN
ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. ZIJ
STUDEERT MARKETING, COMMUNICATIE &
JOURNALISTIEK BIJ MBO UTRECHT.**

PORTEFEUILLES

**CENTRALE EXAMENS
ONDERWIJSKWALITEIT
KLACHTENAFHANDELING**

MILAN SAFY

IS DE PENNINGMEESTER BIJ JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ VOLGT DE OPLEIDING JURIDISCH ADMINISTRATIEF DIENSTVERLENER BIJ HET GRAAFSCHAP COLLEGE IN DOETINCHEM.

PORTEFEUILLES

**SCHOOLKOSTEN
INTERNATIONALISERING**

ESSENTIE VAN JOB

JOB is dé landelijke jongerenorganisatie die mbo-studenten een stem geeft in het onderwijs, de politiek en de media. Door studenten te wijzen op hun rechten en de stem van studenten te laten horen richting media en politiek geven wij studenten handvaten om daadwerkelijk invloed uit te oefenen op hun opleiding, school en stage. JOB staat met één been in de praktijk en één been in het beleid, waardoor we een goed beeld hebben van knelpunten en mogelijke oplossingen. Naast dat de achterban van JOB uit studentenraden van verschillende scholen bestaat, bestaat ook het JOB bestuur uit 5 studenten van mbo-scholen uit heel Nederland.

Behalve belangen behartigen zorgt JOB er ook voor dat er informatie wordt ingewonnen door projecten uit te voeren. Een goed voorbeeld hiervan is de JOB monitor, die de vorige keer door ruim 260.000 mbo studenten werd ingevuld en dit schooljaar wederom zal worden afgenomen. Naast de landelijke monitor heeft JOB ook een waardevol panel waar een paar keer per jaar vragen aan gesteld wordt.

JOB streeft ernaar om met zijn bezigheden medezeggenschap, onderwijskwaliteit en toegankelijk onderwijs te kunnen bevorderen. Om dat vorm te kunnen geven is het perspectief van de student onmisbaar. Volgens JOB is die essentieel in onderwijsbeleid.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

INCLUSIEVE MEDEZEGGENSCHAP

DIVERSITEIT EN I

Wat is het probleem volgens JOB?

Het mbo is een onderwijssector waarin studenten met allerlei verschillende achtergronden en kenmerken naar school gaan. JOB vindt dat al deze studenten een veilige en prettige plek verdienen om te studeren. Een voorwaarde hiervoor is dat alle studenten het gevoel hebben dat zij gehoord en gezien worden binnen school. Binnen de huidige structuur van medezeggenschap worden onder andere bbl-studenten, entree/niveau 2-studenten en studenten met een migratieachtergrond vaak weinig gehoord en gezien.

Dat komt ten eerste doordat er te weinig verschillende vormen van participatie worden aangeboden. Hoewel sommige studenten de studentenraad, een studentenpanel of deelraad een geschikte plek vinden om mee te praten, spreekt deze manier van medezeggenschap niet alle studenten aan. Ten tweede komt het doordat, vanuit de student gezien, iedereen binnen school een rol heeft in het betrekken van studenten en niet alleen de studentenraad. In andere woorden, een goed werkende en inclusieve medezeggenschap heeft het nodig dat de hele school laat zien dat het nut heeft om je stem te laten horen. De oplossing vind je in een mix van vrijblijvende, toegankelijke en inhoudelijk goed aansluitende vormen van studentparticipatie, aangejaagd door een divers team binnen school.

Wat wordt er al gedaan?

JOB vindt het belangrijk dat de waardevolle mening van ondervertegenwoordigde studenten niet verloren gaat. Om die reden is in december 2020 het 'Jij Beslist Mee 4.0-onderzoek' begonnen. Hierin wordt gekeken naar manieren waarop alle studenten betrokken kunnen worden bij de participatie op school én naar hoe alle studenten kunnen participeren bij JOB. Onderzoeksbureau YoungWorks heeft JOB hierover geadviseerd.

Een voorbeeld hiervan is het opzetten van docenten panels, zodat JOB via deze panels in contact kan komen met groepen studenten die we anders lastig zouden spreken. JOB werkt ook samen met EQAVET en Student Voice om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken en betrekken bij ons onderzoek naar inclusieve medezeggenschap.

JOB richt zich dit jaar op:

JOB gaat zich het komende schooljaar op twee dingen richten. Ons eerste doel is dat een meer diverse groep studenten het gevoel heeft dat JOB er voor hen is. Daarvoor werken we aan zowel een groter bereik als een breder netwerk en meer participatievormen binnen JOB.

Deze ontwikkeling zouden wij ook graag zien op de scholen zelf, zodat studenten mee kunnen denken over beslissingen en hun mening over schoolzaken kunnen geven op een manier die voor hen werkt. Ook willen wij scholen en andere onderwijspartijen bewuster maken van de mogelijkheden van participatie. Bijvoorbeeld binnen het vak Burgerschap (kijk voor meer informatie bij het hoofdstuk Onderwijskwaliteit – Burgerschap).

JOB voert dit schooljaar de volgende acties uit:

- Interactieve gastlessen geven aan studenten van Entree, niveau 2 en BBL.
- Op scholen studenten die niet actief zijn op gebied van medezeggenschap interviewen over spelende thema's in het mbo, dit doen wij tijdens de JOB Tour.
- Onze sociale media kanalen gebruiken voor input en output. Door middel van interactieve posts, zoals een poll op Instagram.
- Het opzetten van een docentenpanel om sneller en beter in contact te komen met studenten van Entree, niveau 2 en BBL.. Bijvoorbeeld door het opzetten van MO's voor ondernemingsraden.
- Een Maandelijks Overleg organiseren over dit thema om studentenraden te informeren en te bevragen over de mogelijkheden van studentparticipatie.
- Door middel van pilots van werksessies nieuwe wegen van studentenparticipatie onderzoeken.

Wat is het probleem volgens JOB?

JOB merkt al langer op dat het imago van mbo'ers verbeterd kan worden. Gelukkig zijn er de afgelopen jaren al flinke stappen gemaakt. Zo heten mbo'ers sinds 1 augustus 2020 volgens de wet 'studenten'. Ook is er voor dit probleem binnen de partijen in het mbo veel aandacht voor. Toch merkt JOB dat er nog veel te winnen is. Mbo'ers hebben bijvoorbeeld nog niet dezelfde rechten en mogelijkheden als hbo- en wo-studenten. Zo worden mbo-studenten nog steeds uitgesloten van studentenactiviteiten, maar ook studentenwoningen. Uit een onderzoek van JOB van vorig schooljaar blijkt dat er net zoals in het hbo en het wo, genoeg mbo-studenten zijn die graag willen deelnemen aan studentenactiviteiten, zoals het deelnemen aan introductieweken of het lid worden van een studentenvereniging. JOB vindt dat iedere student de mogelijkheid moet hebben om zich aan te sluiten bij studentenactiviteiten of een studentenwoning wanneer ze hier behoefte aan hebben. JOB vindt het dan ook zorgelijk dat veel studenten het gevoel hebben dat zij worden uitgesloten of het idee hebben dat er op hen wordt neergekeken.

Ook op het gebied van politieke vertegenwoordiging van mbo-geschoolden is er terrein te winnen. Het aantal Tweede Kamerleden dat een achtergrond in het mbo heeft is klein. En dat terwijl de helft van de Nederlandse beroepsbevolking opgeleid is in het mbo. Deze vertegenwoordiging moet beter omdat dit uiteindelijk ook ten goede komt aan de rechten en mogelijkheden die mbo-studenten krijgen.

Wat wordt er al gedaan?

Zolang mbo-studenten niet dezelfde rechten en mogelijkheden hebben als hbo'ers en wo'ers, zal er een slecht imago aan het mbo kleven en op mbo-studenten worden neergekeken. JOB is blij met de wetswijziging van 2020, waardoor mbo'ers ook studenten heten. We zijn blij om te merken dat er steeds meer aandacht voor het mbo-onderwijs komt. Zo wordt de start van het nieuwe onderwijsjaar in het mbo sinds kort groots geopend; dit jaar was zelfs Koningin Máxima aanwezig! Daarnaast zien we dat andere organisaties, zoals de MBO Raad, het NJR, het ministerie van OCW en verschillende politieke partijen zich ook inzetten om het stigma rond 'de mbo'er' de wereld uit te helpen. Zo is de NJR ook een campagne gestart om het imago van het mbo te verbeteren.

JOB richt zich dit jaar op:

JOB gaat zich dit jaar op drie dingen richten. Allereerst willen wij dat er meer ruimte komt voor de mbo-student in het 'studentenleven'. Uit ons onderzoek blijkt dat een meerderheid van de mbo-studenten hier behoefte aan heeft. Wij willen ons dan ook voor deze studenten inzetten en een grotere gelijkheid tussen mbo'ers, hbo'ers en wo'ers realiseren. Een specifiek doel van JOB dit jaar is dat mbo-studenten deel kunnen nemen aan de introweeken. Net als voor hbo'ers en wo'ers is een introductieweek een leerzame en bovendien leuke kennismaking met een opleiding, een stad en medestudenten. We hopen dat dit eraan bijdraagt mbo-studenten positief in het nieuws te brengen. Tot slot willen wij dat er in de politiek meer aandacht komt voor mbo-studenten. JOB wil dan ook dat er meer bewustzijn bij politieke partijen is voor het gebrek aan mbo-vertegenwoordiging.

JOB voert dit schooljaar de volgende acties uit:

- Bij lokale gemeentes en de landelijke politiek pleiten voor een volwaardige deelname van het mbo aan introductieweeken.
- Mbo-studenten laten horen in discussies die over 'studenten' gaan, bijvoorbeeld als het gaat om introductieweeken, studentenwoningen of politieke vertegenwoordiging.
- Samenwerkingen met studentenorganisaties (zoals LSVB & ISO) opzoeken om het mbo meer op te nemen in het studentenleven.
- Deelnemen aan beleidstafels die over 'studentenzaken' gaan waar het mbo nu nog onvoldoende bij betrokken is.

PASSEND EN TOEGANKELIJK ONDERWIJS

STAGEKANSEN

PASSEND EN TOEGANKELIJK ONDERWIJS

Wat is het probleem volgens JOB?

Stagelopen is een belangrijk onderdeel van het mbo-onderwijs. Bij JOB vinden we het dan ook van groot belang dat iedere student een gelijke kans heeft om stage te lopen bij een bedrijf waar de student graag wil werken. Op dit moment is dat nog niet vanzelfsprekend. Voor de coronacrisis was het in sommige sectoren al lastig om een stage te vinden. De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat dit tekort alleen maar groter is geworden. Ondanks flexibiliteit en creatieve tijdelijke oplossingen om studenten toch een stage te laten lopen, kon de kwaliteit van stages hierbij volgens JOB niet altijd gewaarborgd worden.

Naast de bestaande tekorten hebben niet alle studenten dezelfde kansen als zij solliciteren voor een stageplek. Zo toont recent wetenschappelijk onderzoek aan dat stagediscriminatie voorkomt in het mbo (Verwey Jonkers, 2021). Tot op heden weten studenten vaak niet waar zij terecht kunnen als zij stagediscriminatie ervaren. Scholen weten op hun beurt niet wat zij kunnen doen en er is nog weinig expliciete aandacht voor het herkennen van stagediscriminatie op scholen. Het is voor studenten vaak ook niet duidelijk wat er met meldingen van stagediscriminatie wordt gedaan.

Tot op heden wordt er binnen de mbo-sector niet genoeg belang gehecht aan stagediscriminatie, waardoor écht ingrijpen en het helpen van de student uitblijft. Dit doet geen recht aan de student, het probleem of het belang dat wij als JOB hechten aan het probleem van stagediscriminatie.

Wat wordt er al gedaan?

JOB is al actief in gesprek met het ministerie van OCW en andere partijen over stagediscriminatie. Eind 2020 is als resultaat hiervan de #KiesMij campagne gelanceerd. JOB is ondanks de goede intenties kritisch over deze campagne en vindt dat er meer nadruk op de verantwoordelijkheid van scholen en stagebedrijven moet worden gelegd om stagediscriminatie te signaleren. Voor studenten blijft het bovendien onduidelijk waar zij terecht kunnen met signalen van stagediscriminatie en wat hier vervolgens mee wordt gedaan.

JOB is blij om te zien dat sommige scholen al goed op weg zijn met het ontwikkelen van een duidelijk discriminatiebeleid; ROC Nijmegen is hier een goed voorbeeld van. Ook zijn wij in gesprek met het kennispunt Gelijke Kansen, Diversiteit en Inclusie van de MBO-Raad, dat mbo-scholen helpt om bij te dragen aan kansengelijkheid van mbo-studenten.

JOB richt zich dit jaar op:

JOB vindt gelijke stagekansen een erg belangrijk onderwerp en wil zich aankomend bestuursjaar dan ook inzetten voor het verbeteren van de stagekansen voor mbo-studenten. Zo willen wij dat er op scholen een streng beleid komt tegen stagediscriminatie. Binnen dit beleid moet duidelijk zijn waar studenten een melding binnen de school kunnen maken, wie hier binnen de school verantwoordelijk voor is en wat de school doet na een melding. Hierbij hoort dat stagecoördinatoren, docenten en vertrouwenspersonen meer bewust zijn van stagediscriminatie en hiernaar kunnen handelen. Stagiairs moeten geselecteerd kunnen worden op inzet, kwaliteit en resultaten in plaats van op bijvoorbeeld nationaliteit, etniciteit of geaardheid van studenten te kijken. Om stagekansen voor mbo-studenten verder te verbeteren willen wij dat studenten les krijgen in solliciteren en het schrijven van een cv, bijvoorbeeld tijdens het vak burgerschap.

Daarnaast wil JOB aan de slag om de stagetekorten in het mbo te verkleinen. Daarvoor willen wij onderzoeken welke mogelijkheden stagebedrijven kunnen krijgen om ze te stimuleren om stagiaires aan te nemen. Dit onderwerp willen wij dan ook inbrengen bij de SBB Studentenkamer, waar JOB samen met FNV Jong en CNV Jongeren onderwerpen bespreekt die te maken hebben met de aansluiting van het mbo-onderwijs op de arbeidsmarkt, en de directie van de SBB adviseert.

JOB voert dit schooljaar de volgende acties uit:

- Oplossingen zoeken bij de kern van stagediscriminatie, namelijk bij bedrijven. Samen met SSB (en OCW) ervoor zorgen dat streng beleid ontwikkelt wordt waardoor bedrijven hard worden aangepakt als er sprake is van stagediscriminatie.
- Experts en deskundigen in gesprek laten gaan met scholen om een goed stagediscriminatie-beleid te ontwikkelen. Een goed voorbeeld hiervan is het beleid dat op het ROC Nijmegen bestaat. Zij geven stappenplannen aan studenten die zij kunnen doorlopen. Stagecoördinatoren, maar ook studenten handelen hierdoor beter, sneller en zijn bewuster van het probleem.
- Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor stagebedrijven om meer ruimte/geld/tijd te krijgen voor de begeleiding van studenten. Uiteindelijk zal dit ook bijdragen aan het verkleinen van het stagetekort. Maar ook oplossing zoeken bij de kern van stagediscriminatie, en dat zijn bedrijven zelf.
- JOB zal deze punten behandelen in de studentenkamer van de SBB.
- JOB pleit ervoor dat er tijdens burgerschapslessen ook structureel aandacht komt voor verbetering van jouw eigen stagekansen.
- JOB gaat zich hard maken voor de verbetering van de #KiesMij-campagne.

Wat is het probleem volgens JOB?

JOB krijgt veel vragen en klachten over schoolkosten. Soms horen we signalen van studenten die bepaalde kosten niet kunnen betalen en niet weten wat zij in die situatie kunnen doen. Daarnaast horen we van studenten dat zij boeken aanschaffen die zij vervolgens nooit gebruiken, van studenten die plotseling voor onverwachte kosten komen te staan of van studenten die niet weten hoeveel schoolkosten zij precies moeten betalen.

Ook is er discussie over wat 'ongebruikt' is. Omdat de terugkoopregeling dit jaar ingaat, is het belangrijk om hier duidelijkheid over te krijgen. Scholen worden door die terugkoopregeling namelijk verplicht om ongebruikte boeken terug te kopen.

Wat wordt er al gedaan?

Dankzij het Servicedocument Schoolkosten (2018) is het duidelijker geworden welke kosten de school betaalt en welke kosten de student betaalt. Uit de evaluatie van het servicedocument 2020 blijkt echter dat de communicatie richting studenten en ouders over de (verwachte) kosten beter en uitgebreider kan. Ook blijven er onduidelikheden bestaan over wie verantwoordelijk is voor welke kosten, bijvoorbeeld als het gaat om stagebenodigdheden en extra praktijkondersteuning.

JOB en de MBO Raad hebben samen de Taskforce Schoolkosten opgericht. In deze Taskforce worden de knelpunten rondom schoolkosten met elkaar besproken en wordt gezamenlijk naar oplossingen gezocht. Ook dit schooljaar blijft JOB casussen inbrengen.

JOB richt zich dit jaar op:

JOB vindt het belangrijk dat iedere mbo-student de mogelijkheid moet hebben om te kunnen studeren. Het moet niet uitmaken hoeveel geld je hieraan kunt besteden. Door hoge schoolkosten worden sommige opleidingen minder toegankelijk. Daarnaast moeten studenten weten wat zij kunnen verwachten en moet het vanaf het begin duidelijk zijn welke kosten zij door de jaren heen moeten maken.

Is een boek dat uit het folie gehaald altijd gebruikt? Daar blijkt nog discussie over te zijn. Omdat het wel belangrijk is voor de terugkoopregeling om die definitie te bepalen, wil JOB dat er dit schooljaar een studentvriendelijke definitie komt voor 'ongebruikte' leermiddelen.

Daarnaast willen wij dat docenten kritischer kijken naar de boekenlijst die studenten moeten aanschaffen. Wij vinden dat het voor alle studenten mogelijk moet zijn om op meerdere manieren schoolboeken te kopen. Zo moeten studenten gewezen worden op de mogelijkheid om via andere (tweedehands) aanbieders boeken aan te schaffen.

JOB voert dit schooljaar de volgende acties uit:

- JOB gaat studenten beter informeren over de terugkoopregeling, het mbo-studentenfonds en er ervoor zorgen dat scholen dit ook echt doen.
- Er komen duidelijke regels over wat ongebruikte leermiddelen zijn. JOB gaat in de Taskforce Schoolkosten (samenwerking JOB-MBO Raad) hierover in gesprek.
- Op het moment dat een student aantoonbare onvoorziene kosten heeft spreken wij met de MBO raad de lokale instelling aan op hun regeling en lossen het incident op.
- Het wordt voor iedere opleiding duidelijk welke kosten studenten kunnen verwachten. Studenten komen tijdens de opleiding niet voor onvoorziene kosten te staan.
- Docenten worden verplicht na afloop van ieder schooljaar samen met studenten hun boeken- en leermiddelenlijst kritisch te analyseren.
- Het moet makkelijker worden voor studenten om tweedehandsboeken te kopen. Er moeten meer aanbieders komen van schoolboeken.

Wat is het probleem volgens JOB?

Het bindend studieadvies (BSA) werd als onderdeel van het toelatingsrecht ingevoerd in 2017. Een negatief advies kan bindend zijn, wat voor de student betekent dat zij/hij de opleiding moet verlaten. Hoewel de overheid benadrukt dat instellingen zorgvuldig om moeten gaan met het afgeven van een negatief BSA, merkt JOB dat dit niet altijd zo het geval is. Het BSA blijft een momentopname die niet meetbaar is voor de gehele prestatie die een student levert, zeker in coronatijd. JOB ziet dat het BSA gebruikt kan worden als manier om studenten alsnog de deur te wijzen zonder terechte reden. JOB vindt dat het huidige BSA omgezet moet worden naar een studieadvies zonder bindende gevolgen. In plaats daarvan moeten scholen duidelijke richtlijnen opstellen van zo'n advies en beter in gesprek gaan met studenten en samen zoeken naar oplossingen om hun tijd in het mbo wel succesvol te maken.

Naast de vraag of het BSA echt bijdraagt aan goede studiebegeleiding, blijkt uit de vragen en klachten die JOB krijgt dat het BSA niet altijd goed ingezet wordt. Studenten worden niet goed ingelicht over het BSA, het is niet duidelijk waar studenten op beoordeeld worden, scholen geven BSA's in latere leerjaren en er wordt niet altijd goed gelet op de persoonlijke omstandigheden van een student. Door de vage en onduidelijke criteria is het voor studenten lastig om zich te verweren als ze een negatief BSA krijgen. Ook deze signalen maken dat JOB het standpunt inneemt om het BSA af te schaffen en in plaats daarvan een vrijblijvend studieadvies te introduceren.

Wat wordt er al gedaan?

JOB heeft zich de afgelopen jaren al meerdere malen uitgesproken tegen het BSA. Dit jaar werd het bindend studieadvies als thema nog eens extra urgent, omdat veel mbo-studenten online onderwijs moesten volgen door corona. Deze plotselinge verandering zorgde ervoor dat de kwaliteit van het onderwijs voor studenten achteruitging en studenten genoodzaakt waren om in hun eigen thuisomgeving lessen te volgen. Daarnaast was het lastiger voor docenten om in te schatten hoe de voortgang van een student verliep. JOB heeft in januari 2021 daarom een brandbrief naar minister Van Engelshoven gestuurd, waarin JOB opriep om dit studiejaar geen negatieve BSA's te geven. Dit leidde ertoe dat de minister in maart 2021 een oproep deed aan instellingen om cohort 2020-2021 heel voorzichtig te zijn met het afgeven van negatieve BSA's. Deze oproep werd ook opgenomen in het servicedocument mbo-aanpak coronacrisis 5.1.

JOB richt zich dit jaar op:

Nu JOB ervoor gezorgd heeft dat er door de coronasituatie in het studiejaar 2020-2021 geen tot nauwelijks negatieve BSA's afgegeven zijn, is het voor JOB tijd om de discussie over het BSA breder te trekken. JOB gaat zich dit jaar richten op het compleet afschaffen van het BSA.

JOB zal in dit jaar de volgende acties uitvoeren :

- JOB gaat zich hard maken voor betere richtlijnen voor het BSA. Momenteel verschillen de interpretaties van het BSA per school en kan het daarom erg vaag zijn.
- JOB blijft in gesprek met politieke partijen over de verzachting en verduidelijking van het BSA met het oog op de formatie van een nieuw kabinet.
- JOB pleit ervoor dat scholen meer budget krijgen voor het begeleiden van studenten die achterlopen in hun studievoortgang, zodat deze studenten betere kansen krijgen in het succesvol afronden van hun opleiding.
- JOB heeft als doel om uiteindelijk het BSA af te schaffen. JOB vindt dat het huidige BSA omgezet moet worden naar een studieadvies zonder bindende gevolgen.

ONDERWIJSKWALITEIT

BURGERSCHAP

ONDERWIJSKWALITEIT

Wat is het probleem volgens JOB?

Burgerschap heeft een belangrijke functie in het mbo, omdat studenten tijdens dit vak kennismaken met belangrijke vraagstukken uit de maatschappij. De manier waarop burgerschap op dit moment in het mbo gegeven wordt, kan wat JOB betreft beter. Studenten die hun diploma willen halen, moeten voldoen aan een 'inspanningsverplichting' voor het vak burgerschap. Ondanks dat er vier dimensies zijn waar het vak burgerschap wettelijk gezien aan moet voldoen, hebben scholen veel ruimte om zelf te bepalen hoe zij hier invulling aan geven. We merken dan ook dat er per school grote verschillen zijn van hoe het vak wordt ingevuld. Daardoor is het voor studenten niet altijd duidelijk wat precies van hen wordt verwacht en verschilt ook de kwaliteit van de lessen enorm per instelling en zelfs per opleiding. Studenten vinden het belangrijk dat er duidelijke afspraken worden gemaakt over wat wordt verwacht van studenten bij het vak burgerschap (JOB, 2016). Er moet duidelijk worden aangegeven wat er in een jaar van ze valt te verwachten en hoe dit wordt getoetst.

Studenten zijn ook lang niet altijd tevreden over de kwaliteit van hun docenten en de burgerschapslessen (JOB, 2016). Zij geven aan dat zij het belangrijk vinden dat docenten goede kennis hebben over hun vak, en dat zij gekwalificeerde (liefst bevoegde) burgerschapsdocenten voor de klas willen. Burgerschapsonderwijs kan nu ook worden gegeven door docenten die hier geen specifieke opleiding voor hebben gevolgd.

Wat wordt er al gedaan?

Omdat ook uit onderzoeken blijkt het dat voor mbo-scholen lastig is om de eisen voor burgerschap te vertalen naar een passend onderwijsaanbod, is de burgerschapsagenda mbo 2017-2021 door de MBO Raad en OCW opgesteld. Het doel van deze agenda is om burgerschapsonderwijs naar een hoger niveau te brengen zodat studenten beter zijn voorbereid op hun toekomst.

Er is met verschillende partijen, waaronder JOB, de MBO Raad en OCW gekeken naar het effect van de burgerschapsagenda. Er wordt nu afgestemd wat het vervolg op de agenda zal zijn.

JOB richt zich dit jaar op:

Burgerschapsonderwijs is belangrijk omdat het studenten leert over hun rechten in de samenleving. Kritische denkvaardigheden, inlevingsvermogen, discussie en samenwerking zijn hierbij essentiële onderdelen. JOB gaat zich er dan ook op richten dat het vak burgerschap juist en effectief wordt gegeven. Ook moet er duidelijkheid rondom de globale vormgeving komen. Daarnaast wordt er duidelijk wie het vak mag geven, en wat voor eisen daaraan gesteld worden. JOB wil dat elke student goed burgerschapsonderwijs krijgt. De verschillen tussen scholen wat betreft de kwaliteit van burgerschapsonderwijs zijn op dit moment te groot.

JOB voert dit schooljaar de volgende acties uit:

- Er komen landelijke kaders voor het vak burgerschap zodat iedere mbo-student goed burgerschapsonderwijs krijgt en ook weet wat hij of zij van dat vak kan verwachten. Daarnaast worden de wensen van mbo-studenten hierin meegenomen.
- JOB zet het JOB-panel in om te onderzoeken welke onderdelen mbo-studenten terug willen zien in het vak burgerschap.
- JOB blijft in gesprek met het Kennispunt burgerschap mbo (MBO Raad) over het vormgeven van een verplichte cursus of opleiding voor docenten die het vak burgerschap geven.

Wat is het probleem volgens JOB?

De coronacrisis heeft enorme gevolgen gehad voor het mbo. Zo moesten studenten van de ene op de andere dag digitaal onderwijs volgen. Scholen moesten hierdoor enorme aanpassingen doorvoeren. Dit ging vaak ten koste van de kwaliteit van het onderwijs. Naast de gevolgen op de kwaliteit van het onderwijs, had het ook grote mentale gevolgen voor mbo-studenten. Uit onderzoeken van JOB blijkt dat studenten door de coronacrisis het contact met vrienden en klasgenoten misten, meer slaapproblemen hebben, minder structuur ervaren in hun leven, minder gemotiveerd zijn voor school en zich eenzaam voelen.

Nu het er toch écht op lijkt dat we na een periode van anderhalf jaar toch weer vooruit mogen gaan kijken, is het belangrijk dat het onderwijs op een goede manier opgepakt gaat worden. Uit recent onderzoek van JOB blijkt dat de meeste studenten de voorkeur geven aan volledig fysiek onderwijs (33%). 31 procent van de studenten geeft aan vooral fysiek onderwijs te willen, met af en toe een online les. Toch geeft een groot gedeelte van de studenten ook aan dat zij weer zullen moeten wennen aan fysiek naar school te gaan. Studenten geven aan met name te moeten wennen aan de lange lesdagen.

Wat wordt er al gedaan?

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) biedt mbo-instellingen de ruimte om de opgelopen achterstanden in het onderwijs in te halen. Door het NPO zijn studenten ook tegemoetgekomen doordat het lesgeld dit studiejaar gehalveerd is. Toch zullen de gevolgen van de coronacrisis ook nog het aankomende studiejaar (en daarna) merkbaar zijn. Dit komt ook doordat het mbo afhankelijk is van alle arbeidssectoren. Hoewel het stagetekort is verkleind, is daar ook dit studiejaar nog sprake van.

Innovatie in het onderwijs zou altijd vrij moeten zijn om te ontwikkelen. Hybride onderwijs en Blended Learning is dan ook iets waarmee geëxperimenteerd zou mogen worden zolang het geen schade levert aan de kwaliteit van het onderwijs. Studenten moeten inspraak kunnen hebben op de onderwijsvorm die zij aangeboden krijgen.

JOB richt zich dit jaar op:

JOB kan zich voorstellen dat er bepaalde voordelen zijn aan het geven van online onderwijs. Toch is JOB van mening dat dit nooit ten koste mag gaan van de kwaliteit van het onderwijs of van het welzijn van studenten. Op dit moment ziet JOB nog te weinig bewijs dat digitaal onderwijs bijdraagt aan de onderwijskwaliteit.

Ook op het gebied van studentenwelzijn heeft de coronaperiode laten zien dat er gevolgen zijn. Wij maken ons dan ook zorgen om scholen die aangeven dat zij door willen gaan met online onderwijs. Wij zijn dan ook van mening dat fysiek onderwijs weer de norm moet worden, en er strenge voorwaarden gesteld moeten worden aan het geven van online onderwijs.

Bovendien moeten studenten voldoende tijd krijgen om weer te kunnen wennen aan de nieuwe situatie, zodat iedere student een eerlijke kans krijgt om dit studiejaar succesvol te volbrengen.

JOB voert dit schooljaar de volgende acties uit:

- Met studenten in gesprek gaan over hun ervaringen met online onderwijs om dit vervolgens door te geven aan andere onderwijspartijen en de gevolgen ervan beter te kunnen bepalen.
- Het bevorderen van inspraak van studenten bij innoverende ontwikkelingen als hybride onderwijs en blended learning.
- Betrokken blijven bij besluiten over de besteding van het NPO zodat studenten ook voldoende begeleiding krijgen op school om op mentaal vlak te herstellen van de gevolgen van de coronacrisis.

EN NATUURLIJK...

En natuurlijk denken we ook dit jaar weer mee over hoe het mbo-onderwijs nóg beter kan. Dat doen we bijvoorbeeld door actief mee te denken over het onderwijs na de coronacrisis en je kan ons natuurlijk nog steeds bellen met vragen en/of klachten over jouw school. Met de JOB-tour gaan we op bezoek bij een zevental scholen om daar met studenten in gesprek te gaan over één bepaald thema. Ook biedt de JOB-tour een goede mogelijkheid om JOB te promoten, en studenten te laten zien wat JOB allemaal voor hen kan betekenen. Na de JOB-tour zullen we een verslag schrijven met onze bevindingen, en kijken wat voor acties we kunnen ondernemen.

Ook zullen we dit jaar wederom de bekende JOB-monitor bij zo veel mogelijk mbo-studenten afnemen. Dit is een vragenlijst waar mbo-studenten hun oordeel kunnen geven over het onderwijs dat zij volgen. In 2020 hebben meer dan 260.000 van 63 verschillende instellingen de JOB-monitor ingevuld. Dit jaar zullen we streven naar weer zo'n hoge respons! De JOB-monitor geeft goed weer wat er speelt in het mbo, en waar verbeterpunten liggen. De uitkomsten van de JOB-monitor kunnen gebruikt worden door studentenraden, schoolbestuurders, politici en wie er maar geïnteresseerd in is. Uit de JOB-monitor komt ook het JOB-panel voort, waar mbo-studenten in zitten die vaker hun mening willen geven. Ook hen zullen we komend jaar een aantal keer bevragen over actuele onderwerpen in het mbo.

We passen onze manier van communiceren komend jaar aan om zo een bredere doelgroep te bereiken en meer contact met studenten te krijgen op onze sociale media. We gaan verhalen verzamelen van studenten op de thema's die in het jaarplan naar voren komen en willen studentenraden informeren over de mogelijkheden van de MBO Card en aanstaande wetwijzigingen die voor hen relevant zijn. Een voorbeeld hiervan is de verandering van het rekenonderwijs of de wetwijziging verbetering rechtspositie en rechtsbescherming mbo-student, waardoor het makkelijker moet worden om geholpen te worden wanneer je als student een klacht hebt over je school.

Daarnaast blijven we ook graag in contact met studenten. We organiseren zoals gebruikelijk MO's over actuele thema's en gaan graag met studenten in gesprek over wat er op het mbo speelt. Voor studenten die de voorkeur geven aan een informelere manier van meepraten organiseren we alternatieven om ook hen te betrekken bij medezeggenschap.

LEENSTELSEL

EN NATUURLIJK...

In het mbo is er ook nog een behoorlijke groep die ondanks de basis en de aanvullende beurs nog steeds hebben te kampen met het leenstelsel. Onlangs stemde de meerderheid van de Tweede Kamer in met twee moties om het leenstelsel zo snel mogelijk af te schaffen. Het is dus aan de nieuwe coalitie om een keuze te maken wat voor systeem er moet komen als het leenstelsel wordt afgeschaft. En daar ligt onze kans om op in te spelen. Wij zullen richting de politiek gaan pleiten voor een systeem waarbij ook mbo'ers geen problemen meer ervaren door het lenen. Dit doen wij niet alleen, maar ook samen met andere partijen zoals Coalitie Y en SER jongerenplatform.

PORTEFEUILLEVERDELING

Voorzitter

Quin Blokzijl

Bestuurlijk Overleg

Politiek, Actualiteit & Media

Cultuur

Onderwijsvernieuwing

Vicevoorzitter

Marnix Achtereekte

Politieke Lobby

JOB-Monitor

JOB-projecten

Medezeggenschap

Algemeen Bestuurslid

Samia Boukhizzou

Passend en toegankelijk onderwijs

Doorstroom en aansluiting

Stage

Secretaris

Anniek Westerhof

Onderwijskwaliteit

Centrale Examens

Klachtenafhandeling

Penningmeester

Milan Safy

Schoolkosten

Internationalisering